

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

„Kteri so bili učeni, bodo se svetili kakor nebesna svetloba, in kteri jih veliko podučujejo v pravici, kakor zvezde na vse večne čase!“

Dan. 12, 3.

Knez. škof. stolni kapitol Lavantinski daje na znanje prežalostno vest, da so Njih knezoškofovska milost in ekscelencija

prevzvišeni, visokorodni gospod gospod

Jakob Maksimilijan Stepischnegg

knezoškof Lavantinski,

prisednik prestola Njih Svetosti rimskega papeža, Njih c. kr. Apostolskega Veličanstva dejanski tajni sovetnik, velikokrižnik ces. avstrijskega Franc-Jožefovega reda, član avstrijske gosposke zbornice, deželnega zbora Štajarskega, doktor sv. pisma itd. itd.

po kratki mučni bolezni, prevideni sè sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 11¹/₄ uri predpoldne mirno v Gospodu zaspali. Sveti Oče Leon XIII. poslali so jim še pred smrtjo sveti apostolski blagoslov.

Rojeni v Celji dne 22. julija 1815, za mešnika posvečeni dne 2. avgusta 1838, za knezoškofa imenovani dne 21. decembra 1862, potrjeni dne 17. januarija, posvečeni dne 18. januarija 1863, obhajali so rajni prevzvišeni knezoškof leta 1888 zlato sveto mešo in petindvajsetletnico škofovske službe.

Sprevod preljubljenega višjega pastirja bode v ponedeljek, dne 1. julija ob 1¹/₂10. uri zjutraj.

V MARIBORU, dne 28. junija 1889.

Ob rakvi pok. knezoškofa.

V ponedeljek dne 1. julija se je v kapeli na pokopališču v Mariboru odprl kameniti grob ter je vzprejel malo popoldne truplo Nj. ekscelencije mil. knezoškofa Jakoba Maksimilijana, naj si izpočije po trudu slabih čvetero tednov manj, kakor 74 let.

In prav: po trudu, kajti ranjci knezoškof niso si dali mirú ves čas življenja in nemila smrt jim je, smemo reči, še le vzela delo iz rok. Bili so prišli iz birmovanja, ki so ga v dveh dekanijah, završki in velikonedeljski, še srečno končali, ter so hitro drugo jutro, na Veliko Križevo, že imeli v svoji stolni cerkvi slovesno sv. opravilo. Pri tem pa so čutili sploh veliko slabost in neznano bolečino na levi nogi. Sv. opravilo so končali in so še ves dan držali se po konci, a drugi dan, v petek dne 31. maja, morali so leči ter iskati pomoči zdravnika.

Zdravnik, dr. Maly, je k malu izpoznal, da se je lotil šen noge ter so se jim poltne cevice unele. Ozdravljenje te mučne bolezni je mogoče, toda dolgo časa je treba do tega. Knezoškof Jakob Maksimilijan brez dela, v postelji in to delj časa — ne, to nam, ki smo jih poznali, ni šlo nič vkup. Res so tudi v postelji vzprejemali obiskovanja ter so še reševali sami uradne vloge ali so vsaj razodeli, kako bi radi, da se rešijo. Zadnje dni pa že niso več mogli ter so le še v nedeljo dne 23. junija vzprejeli slovesno sv. zakramente za umirajoče, potem pa so blizu že sami sklenili vse skrbi za časno življenje.

Bila je podoba, da se niso nič več zavedali ali le za malo trenutij, kedar so bile bolečine kaj popustile. V petek, dne 28. julija pa so malo po 11ih dopoludne mirno v Gospodu zaspali. Ob pol 12ih nam je britko vest naznanil veliki zvon stolne cerkve in kdor ga je slišal, vzdihnil je z žalostjo: Blago srce knezoškofa je nehalo biti! Brzobjav je na vse strani našega cesarstva nesel žalostno vest in k malu so tudi iz vseh strani prišli izrazi sožalja stolnemu kapitolu. Nj. veličanstvo svitli cesar je o vesti, da so knezoškof vzboli, ukazal, naj se mu pripošlje vsaki dan poročilo o bolezni, in ko je izvedel, da so knezoškof umrli, izporočil je blizu da prvi svoje sožalje preč. konzistoriju. Enako so storili kardinal Ganglbauer, kardinal grof Schönborn, nadškofje dr. Eder, dr. Zorn, dr. Stadler, škofje dr. Missia, dr. Zwerger, dr. Kahn, dr. Glavina, dr. Strossmayr, ces. namestnik baron Kübeck, baron Washington itd.

Mrtvaški oder so jim pripravili v veliki sobani kn. šk. poslopja, v tisti, ki leži pred kapelo. Lice se je bilo knezoškofu sicer precej izpremenilo, vendar pa se je na njem še brala tista miloba, ki je bila ranjcemu škofu lastna

skozi celo življenje. Vencev je viselo ob stenah, vseh je bilo 24, veliko: mestnega župana, barona Güdelna, kn. šk. dijaškega semenišča itd., na odru pa je bil baroninja Olge Hein, soproge Vikt. barona Hein, c. kr. namest. svetovalca in okr. glavarja v Mariboru.

Ljudstva je vse dni, kar so ležali na mrtvaškem odru, stalo veliko pred škofijo a vanjo ni smelo brez dovoljenja, marsikateri jih torej ni več videl, če ni imel dovolje časa in potrpljenja. Pogreb so potem nastavili na ponedeljek, dne 1. julija ob 9¹/₂ dopoludne. Da bi se obdržal red, zaprli so že rano vse ulice, ki peljajo k škofiji in naprej do pokopališča. Zato pa je bil tudi lep red skozi ves čas tako v cerkvi, kakor na ulicah. Krsto so blagoslovili Nj. ekscelencija knezo-nadškof v Solnemgradu, dr. Eder, v pričó pa so bili Nj. ekscelencija mil. knezoškof v Ljubljani, dr. Missia in knezoškof v Celovci, dr. Kahn, za tem opat v Št. Pavlu, dr. Duda, opat v Admontu, dr. Schenzel, kanonika dr. Hebenstreit in Griessel iz Gradca, prelat Schellander iz Celovca in vsi cerkveni dostojanstveniki naše škofije. V cerkvenem oblačilu je bilo pa 328 svetnih in redovnih duhovnikov, nekaj tudi iz sekovske in ljubljanske škofije. Redovnice: čč. šolske in usmiljene sestre iz Maribora, šolske sestre iz Št. Petra pri Mariboru, iz Celja, iz Repnja, Magdalena rice iz Studencie itd.

Izmed svetne gospóde pa so bili v pričó iz Gradca c. kr. namestnik baron Kübeck in dež. glavar grof Wurmbrand, knez Hugo Windischgrätz iz Konjic, c. kr. okr. glavar v Mariboru baron Hein, in drugi c. kr. uradi; mestni zastop Mariborski v polnem številu, deputacija mesta Celje itd.

V cerkev so nesli rakev mil. knezoškofa gg. bogoslovci in bila je k malu zatem pridiga — njo so imeli mil. knezoškof Celovski, dr. Kahn, v izbrani nemški besedi. Tako pridigo pa mora človek slišati, popisati je ne more. V njej so našeli čednosti ranjcega škofa kratko, toda v besedah, ki so segle poslušalcem v srce. V njej so tudi naznanili, da so ranjci knez postavili za glavnega dediča kn. šk. dijaško semenišče ter so tako najbolje pokazali svojo ljubezen do vernikov svoje škofije, kajti iz dijaškega semenišča ima priti cvet prihodnjih dušnih pastirjev lavantinske škofije.

Po izborni pridigi Celovškega škofa služili so knezo nadškof dr. Eder sveto mešo in za njo so bili mrtvaški obredi mil. škofov in stolnega dekana v Mariboru, mil. g. I. Orožna. Sprevod se je vršil pa potem iz stolne cerkve skozi šolsko in gosposko ulico čez veliki trg in koroško ulico na mestno pokopališče. Na to ni smel nihče vstopiti, kakor le ti, ki so bili v sprevodu. Knezo-nadškof so opravili na njem navadne molitve in gg. bogoslovci so zapeli dve

žalostinki, to pa tako lepo, da so ljudem, svetnim in duhovnim, igrale solze v očeh. Ljudstvo še se dolgo potem ni hotelo raziti.

Toliko za dnes, več prinese pa „Cerkv. priloga“. Nam ni za to, da hvalimo ranjcega knezoškofa in njim tudi ni treba naše hvale, toliko pa smemo reči, da enak sprevod doživi le škof, tak, čegar življenje je bilo vse po volji božji. Ime knezoškofa ostane na veke v zlatih knjigah lavantinske škofije.

Gospodarske stvari.

O grozdnem kiseljaku.

Vsaka rastlina ima svojega sovražnika in čem več daje koristi, tem večje je število njenih škodljivcev. Tako je tudi pri trsu. Že smo našim bralcem več škodljivcev njegovih v teh listih pokazali in smo jim tudi povedali, kako jih človek, če je sploh mogoče, najbrž odpravi. Naj še jim povemo dnes o takem škodljivcu, o gosenici, ki se zavrta v jagodo, t. j. o grozdnem kiseljaku.

Ako se je ta živalica vlegla v jagodo, izjé jo do čista, da se usuši; ako pa je vreme moko, gnjije jagoda in se skisa. Da torej grozdje ne dozori, umeje se samo po sebi in vino, ki se dobi iz njega, je kislo, od todi je tudi ime kiseljak. Zarod je le-ta gosenica metuljkov, ki letajo meseca avgusta ali že tudi v juliji. Le-ti legajo svoja jajčka na jagode in iz teh se izležejo v malih dneh gosenice ter se zavrtajo v jagode.

Kedar doteče živalicam življenje, spusté se iz jagod na tla. Tu se zabubijo in v tem stanu ostanejo do spomladi. V toplejih dnevih se potlej izvalijo in metulj kiseljak je gotov, zalega torej novih jajček na grozdje. Kjer je teh že veliko, tam trpi vinograd veliko škodo, zato pa kaže, da se take jagode pobirajo iz grozdov, dokler so še gosenice v njih. Pozneje je že prepozno.

Če je človek tako obolelo jagodje zapazil, naj jemlje lepo po malem tako jagodje iz grozda ter ga vkonča. S tem reši si ostalo jagodje pa tudi odpravi nevarnost za prihodnje leto. Izgodi se večkrat, da hodi človek po vinogradu, naj ima v tem oči odprte ter dela, kakor smo mu svetovali. Bolne jagode mu ne bode težko najti in škode si tudi ne dela s tem, da odpravlja bolno jagodje. Škodljivka pa ne skisa samo jagode, v kateri živi, ampak gnjiloba se širi še na druge, da-si so sicer popolnem zdrave.

Na vsak način torej kaže pobirati bolno jagodje ter tako odpravljati še večjo škodo v tem in v prihodnjem letu.

Če vpiči bučela.

Kdor ima dela pri bučelah pa tudi drugim se lahko izgodi, da jih vpiči bučela, včasih celo

več. Od ene še sicer ni bolečina velika, toda sitno je, če oteče človeku lice ali vrat ali tudi roka. V tem pa si človek pomaga — z mlekom. Stori se to pa tako-le: Najprej se rana izmije z mlekom in želo se potegne potem lahko iz rane, ako se ni to storilo že koj, ko je vpičila bučela. Na to pa se namoči cunjica v mleko ter se z njo obveže rana.

Ako se pogleda potlej, kje čez dve uri, rana, ni več otoka, samo pik se še vidi, pa tudi ta ni več boleč. Kakor se torej vidi, to sredstvo ni težko in vendar reši človeka, če že ne toliko bolečine, vsaj sitnobe. Z oteklim licem ne hodi človek rad po svetu in z oteklom roko ni mu moč prijeti za delo.

Sejmovi. Dne 7. julija v Kapli. Dne 8. julija pri sv. Juriji na Pesnici, v Oplotnici, pri sv. Emi blizu Podčetrtna in v Pišecah, na Hajdinji in v Vojniku. Dne 10. julija v Imenem in dne 11. julija na Bregu v Ptujih. Dne 12. julija na Planini, v Rogatci in v Soštanju.

Dopisi.

Iz Ptujia. (Slovenski pevci!) Dne 4. avgusta bode v Celji 5. občni zbor „Slovenskega pevskega društva“. Z zborovanjem je združen običanji veliki pevski zbor. V teku petih let, odkar deluje „Slov. pev. društvo“, dospelo je ono na eno prvih mest v vrstah narodnih društev, med pevskega društva pa je prvo na Štajarskem. Pridobilo pa si je tudi zunanaj Štajarskega med slovenskim občinstvom častno ime in mnogo priznanja svojega uspešnega delovanja. Pevski zbori Slov. pev. društva so postali edina narodna slavnost na Štajarskem. To se je bilo pokazalo na vseh dotedanjih pevskega zborih. Mi Štajarci se ne moremo ponášati s tolikimi narodnimi slavnostmi in veseljami, kakor naši sosedi Kranjci, ker nam manjka ne toliko potrebnih moči, kakor pa dobre in resne volje. Ali enkrat v letu je mogoče tudi nam, ako združimo svoje moči in se vsak poprime resno odločenega dela, prirediti slavnost, katera bode v ponos ne samo naši ožji domovini, ampak celemu slovenskemu narodu. Ta priložnost dana nam je zopet letos ob priliki zborovanja Slov. pev. društva. Odbor odločil je za letošnje zborovanje jako ugoden kraj. Celje je sredina slovenskega Štajarja, pa tudi našim sosedom Kranjcem in bratom Hrvatom ni od rok. Prepričani smo toraj, da ne bode tukaj dne 4. avgusta zastopana samo slovenska inteligenca in kmetje spodnje-štajarski, osobito pa narodna Savinjska dolina, ampak da nas počastijo mnogobrojno tudi naši sosedi Kranjci in bratje Hrvati, kajti s tem se hočemo hvaležne skazati vsem za narodno probujenje neopešanim delavnim Celjskim Slovincem

in širni Celjski slovenski okolici. Na noge toraj, slovenski pevci in pevkinja! Združite svoje moči, poprimite se resnega in vstrajnega vežbanja pesmi. Vsa mlačnost naj zgine; pridružite se drug družemu, bodite složni in vstrajni. Vsak izmed Vas naj si stavi smoter: pevska slavnost dne 4. avgusta v Celji mora biti vredna naslednica prejšnjim, mora biti še sijajnejša. V krasnih pesmih, koje se bodo popevale, so zastopani naši najslavnejši komponisti. Na nas, dragi pevci in pevkinja, je pa ležeče, da izpeljemo našo nalogo v največjo čast tudi onim, kojih krasne melodije bodo popevala naša grla. Gostoljubnost Celjskih Slovencev pa je tudi porok sijajnega sprejema. Toraj na mnogobrojno svidenje dne 4. avgusta v Celji. Odbor.

Iz Celjske okolice. (Volitev.) Ker je upravno sodišče na Dunaji spoznalo, da je volilna komisija, v kateri so sedeli sami naši Stibeneggovci, v II. razredu pri volitvi dne 10. januarja lanskega leta, nemškutarskim kandidatom prištel nekaj neveljavnih glasov, ter da je protipostavno zavrnil Janeza Kmecljuna iz zgornje Hudinje, da ni smel za nas voliti, moralo je namestništvo v Gradcu volitev

II. razredu razveljaviti, ter je zaukazalo, da e ima takoj v II. razredu razpisati nova volitev. Tako se tukaj zopet vidi, da se naši nemškutarji morejo samo z nepostavnimi sredstvi vzdržati nad vodo; kakor hitro pa se vrši vse po postavi, že so zgubljeni. Pravi se nam, da že nemškutarji, ki slutijo, da njim v okolici Celjski poje mrtvaški zvon žalostno pesem, vse kriplje po okolici letajo, kakor mravljinici, če se njim mravljšče razbrska, ter nadlegujejo slovenske kmete, volilce v II. razredu, naj se njih vendar usmilijo, ter izvlečejo sopet njihov voz, ki sedaj hoče obtičati v blatu. No prepričani smo, da bodo naši vrli kmetje, ki so dozdej kazali vedno tako čvrsto narodno probujenost, vedeli tem nemškutarskim nadležnim muham, ki se rekrutirajo skorej iz najslabše, Celjske sodrge, na primeren način pokazati vrata. — Zadnjič bilo je malo kmetov, ki so še vlekli nemškutarski ploh; prepričani smo, da bode pri tej novi volitvi njih še manje, ki bi hoteli pomagati nemškutarji na noge. Kakor vse kaže, ostali bodo nemškutarski generali sami brez vojske.

Iz Ljubnice pri Vitanji. (Občina. Letina) Danes je naš novi občinski odbor volil župana in 2 svetovalca. V župana je bil izvoljen dozdejšnji občinski predstojnik Janez Verčnik, toda zahvalil se je za zaupanje, katero so mu občani vnovič izkazali ter je prosil, naj se mu odvzame te breme. Izvolil se je potem v občinskega predstojnika Martin Jelenko, po domače Rečnik. Občinska svetovalca pa sta Janez Verčnik, poprejšnji župan, in Matevž Založnik, po domače Horvat. Vsi imenovani trije

možje so vrli Slovenci. — Letina kaže po naših hribih kaj lepo: le sadja ne bo nič, razun nekoliko orehov in češpelj. Huda uima za naše kraje pa je letos svinjska bolezen. Mnogoterim gospodarjem je že pocepalo veliko število svinj. Če svinja zavžije nekoliko ovenelo zelenjad, posebno po solncu poparjeni slak, kmalu crkne. Kolika škoda!

Iz Slivnice pri Celji. (Nemila zlobna roka.) Kakor se je izvedelo iz Gradca, je dne 20. junija t. l. v Anini ulici zvečer v sobo trgovskega pomočnika Franja Hafnerja udrila neka zlobna osoba ter ga je z nožem zabolala v zatilnik. Ubogi France bil je žrtev te strašanske nečlovečine. Vzela mu je ista zlato uro z verižico in nekaj denarja. O tem morilcu še nimajo do zdaj sledú. Fran Hafner, rodod Kranjec iz Stražiš pri Kranju, kjer ima več ljubih domačinov, služboval je v večih krajih vestno in značajno. Bil je vrli mož, a škoda, da ga je v tem lepem času, v 32. letu njegove dobe zadela morilna roka. France bil je dobra duša posebno slov. dijakom. Podpiral jih je rad, ako mu je pripustil čas občevati z njimi, bil jim je vedno oča v družbi. Mariborski nekdanji dijaki, katerih je že večji del vsak pri svojem kruhu, spominjajo se ga gotovo, obžaljujoč njegovo usodo. Bodi mu zemljica lahka, mili Bog mu tam naj povrne vsa ta dobra dela! Prijatelj K.

Iz Virštanja pri Podčetrtku. (Huda ura.) Minoli petek, to je dne 28. t. m. smo imeli tukaj žalostno novico. Ob dveh popoldne se začne oblačiti, potem pa nastane strašna nevihta, začela je toča naletavati, da je bilo groza, ter je tudi veliko škode naredila. Črez pet minut je bila pa taka povodenj, da je hotela vse voda podliti. Vse žito je podsipano po ravninah, na hribih je pa vse zemljo pobralo in v ravnine nasipalo. Ob enem je veliko hramov strela užgala, pa tudi nekaj hiš. Škoda je po takem velika in je skorej ni mogoče popisati. Tudi se je nekaj ljudi potopilo, živali je pa veliko pokončane. Bog nas obvaruj za naprej take nesreče!

Iz Ptuja. (Deželna nižja gimnazija.) Napoved učencev za I. razred vrši se dvakrat in sicer: ali 13. julija od 10—12. ure, ali pa 16. septembra od 10—12. ure. Sprejemna skušnjava začenja se vsakokrat ob dveh. V II., III. in IV. razred se bodo sprejemali in upisavali učenci dne 17. septembra od 10.—12. ure.

Tschanel, ravnatelj.

Iz Ledineka pri sv. Ani. (Občinske zadeve.) Evo Vam prvi dopis iz naše občine. Vršile so se nove volitve, ali smo z izidom zadovoljni? Ne! Ker se je na občinski stol zopet vsedel stari predstojnik g. J. Črnčič, že zdavnej na glasu, kakor poseben prijatelj duhovnikov med vsemi farani in goreči zagovornik imena slovenskega. Ker je pa naš novi odbor, kakor ču-

jemo, imel čast biti v „Marburgerci“, zato si dovoljujemo tudi mi majhni prostorček v „Slov. Gosp.“. Stari predstojnik g. J. Č. se je poprej širokoustil in še celo priduševal, da ne vzame več glasú za Ledinek. Bilo bi seveda prav, a mož si premisli in ostane — mož beseda. Pohajal je namreč v ta namen več dni svojo občino, da si nabira glasove za svojo častljivo osebo. V ta boj, ki si ga je demišljeval za hudega, povabil je celo rokodelca, ki niti pednja zemlje nima, naj mu pomaga iz zadrege, v kateri se je nahajal; boječ se, da bi mu vendar-le ne porezali „knofov“ in ga posadili mesto na predstojniški prestol, katerega se drži, kakor klešč kože, naravnost pod njega. Neki osebi je bojda pred tremi leti pravil: „Svetovalce bi rad druge imel, ker posebno ta A. W. na vsak račun natančno gleda in vse videti hoče“. Odgovor: „W. je že dober za svetovalca, ako bi on zadnja tri leta ne bil v tej časti, gotovo bilo bi v občini drugače!“ Ker ste se pa tako nekako vsilili na predstojniški prestol v Ledineku, Vam svetujemo, da č. g. duhovnike celo pri miru pustite, kateri Vaše otroke, ki so blizu že nevolja za celo občino in čaro, svariijo in opominjajo k dobremu. Pomislite, kako oni skrbijo za nas farane. Pomislite, kako je bilo na belo nedeljo, kedar so prvenci pristopili k prvemu sv. obhajilu. Pomislite, kako je bilo na dan sv. Alojzija, ko je bilo vse ljudstvo ginjeno. Kdo pa nam prireja to in še več duhovnega veselja? Mar ne gg. duhovniki? In Vi bi radi jih preganjali in s tem druge poštene farane grdili? Ne bo šlo! Nikakor ne, g. predstojnik. Ne spódtikajte se nad tem! In ako še zanaprej ne boste mirovali, Vam bomo zadnjo točko v „Slov. Gosp.“ na drobneje razložili. Zatoraj mir in sprava, duhovnike spoštujte, otroke strahujte.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Proračun skupne države je sedaj v razpravah odsekov obeh delegacij in pride še le sredi tega meseca pred delegaciji, ni pa dvoma, da ga vzprejmete oni brez spremembe. — Minister za uk in bogočastje, dr. pl. Gautsch, je šel iz Dunaja ter se vrne tje v začetku avgusta, dotlej pa ga zastopa trgovinski minister, marquis Baquhem. — Na Češkem se vršé v tem tednu volitve v dež. zbor in so, kakor se poroča, prav burne semtertje in to za to, ker izpodrivajo „mladi“ skorej po vseh okrajih „stare.“ — V prvih dnevih meseca avgusta bode velik shod strelcev v Gradci in je skorej gotovo, da pride Nj. veličanstvo, svitli cesar za nekaj ur k shodu. — Dopolnilna volitev dež. poslanca v Lipniškem okraji izvrši se dnes dne 4. julija, ni dvoma, da dobi za-se večino glasov Fr. Regele, posestnik v Eviči pri Arnoži. Mož

je Nemeč in vrl sin katoliške cerkve. — Slov. Korošcev je bilo nad sto pri Vodnikovi slavnosti v Ljubljani. Krajci so jim izkazovali povsod čast ter so jih že potoma lepo pozdravljali, najbolj pa se ve, da v Ljubljani. — Nova slov. posojilnica v Celovci je nemškutarjem sila na poti, tembolj pa se je naj poprijema tamošnje slov. ljudstvo, kajti ona jih reši, če še kaj, iz klešč sovražne, samopašne nemškutarije. — Slavnost Vodnikova v Ljubljani je bila velika ter se je vršila v najlepši slogi in v uzornem redu. Brzobjavnih pozdravov je prišlo v tem 138 v Ljubljano, Primorci in Korošci so jih priposlali največ, manj pa Štajarci, ali to je prišlo iz tega, da smo imeli doma žalost, mil. knezoškofa na mrtvaškem odru. — Dnes se izvršé dež. volitve iz kmečkih volilnih okrajev po Kranjskem, v nekaterih okrajih imajo volilci več mož na ponudbo, v enem celo nemškutarja. To pride iz nesloge. — Slov. bralno društvo v Gorici ima v nedeljo dne 7. julija slovesno blagoslovljenje svoje zastave. Mestni zastop se mu še sicer ustavlja, toda c. kr. vlada ga je privolila in bode torej tudi skrbela za to, da kje ne postane vsled vroče laške krvi kaka praska. — Volitve v dež. zbor se tudi na Primorji niso vršile čisto gladko, vendar pa so Slovenci zmagali v vseh volilnih okrajih, koder so bili postavili svoje može. — Dnes se vrši porotna sodba v Gradci zoper J. Markiča, mesarja v Trstu. Mož je slov. odpadnik ter je tožen veleizdaje. Tržaške Lahe je poparilo to, da se vrši zoper njega sodba v Gradci. No v Trstu bi se mu brž ne bilo hudo godilo! — V dež. zboru za Istro je sedaj ena tretjina slov. poslancev, na srečo so namreč Hrvatje zmagali še tudi v treh mestnih volilnih skupinah. — Hrvate je madjarska vlada do dobra vgnala, sedaj kličejo že banu živio, možu, ki gleda le na to, da vpelje madjarščino v vse javno življenje. — Ogerski minister za uk in bogočastje, grof Czaky, je bil na Petrovo v Ostrogonu pri kardinalu Šimorji. Pravi se, da minister ni šel tje samo na kosilo! —

Vunanje države. Zadnjo nedeljo so sv. Oče, Leon XIII., poklicali k sebi kardinale ter so vpričo njih izrekli britko obžaljevanje čez italijansko vlado, ki dela v eno mer na osramotenje poglavarja sv. kat. cerkve, v svet pa še trobi, da se ne zgodi nikjer krivica sv. cerkvi. — Nova kazenska postava obvelja v Italiji z novim letom ter se je bati, da se izpelje najhujše zoper katol. duhovništvo. — V Genui so odpovedali premogokopi delo, vojaki pa so doslej še vzdržali red. — Kakor po Avstriji, tako je tudi po Franciji veliko laških delalcev, francoski pa so hudi na nje, češ, da jim jemljejo kruh, za to pa si radi segajo v lase, kjer koli jih pride večje število na delo. — General Boulanger pride vendar-le na tožnjo

klop, toda ne bode ga menda še k malu v Pariz, tla bi bila ondi nevarna. — Liberalci so se v Belgiji zjediniли ter mislijo sedaj, da bode kralj dal njim na ljubo konservativni vladi slovo. Ni verjetno. — Med Francozi in Angleži je nastal razpor gledé razmer v Egiptu. Kar bi Angleži radi, tega ne marajo Francozi in tako se ve, da ni mogoče sporazumljenje. — Nemški kancelar, knez Bismarck ne zaupa preveč miru, kajti izdal je povelje železnicam, naj si priskrbijo 10krat več kurjave, kakor jim je za navadno treba. — Cesar Viljem gre koncem tega meseca v Norvegijo, dne 2. avgusta snide pa se s svojo babico, kraljico Viktorijo, na otoku Wight. — Z veseljem izvemo, da Rusija ne misli na vojsko z Avstrijo, ampak rada prizna naši vladi dobro voljo, ki jo kaže tudi njej nasproti. — V Bolgariji so se prikazale cele črede velicih kobilic, za njimi pa so prišle tudi neznane ptice, njih barva spominja na mrtvaški prt, one pa so tudi smrt za kobilice. Čudovita so, o Bog, dela tvojih rok! — V Srbiji so kronali mladega kralja Aleksandra in je veselje sedaj ondi veliko. Kraljica Natalija pa se ne povrne prej v Beligrad, dokler se ne določi, je-li še velja nje zakon ali pa ostane pri ločitvi. Če gre za pravo, zna pa ves svet, da velja slej ko prej zakon. — V Novem Bazaru, ki je še pod Turčijo, je bila ustaja, kakor je bil glas počil, toda to poročilo je bilo lažljivo. Ondi ne ve nihče za kako ustajo. — Črnogorski prestolonaslednik je dobil leta, to se pravi: knez ga je izklical za polnoletnega. — V Atenah, glavnem mestu Grkov, prepira se pravoslavna višja duhovščina in je vlada umna dovolje, da se ne meša v le ta prepir. — Italijani čejo še v Abesiniji drugo trdnjavo zasesti in je vsa podoba, da bi bili najraji, ko bi jim vsa Abesinija padla v roke. — Arabski derviši se pripravljajo na vojsko in je njihov vodja Vad el Njumi zbral že precejšnje število vojakov. Na-nje pa se je streljalo iz egiptovske trdnjave Fudli, škode pa jim ni naredilo to streljanje.

Smešnica 27. Sodnik: „Ste-li vi v resnici rekli, da moj tovariš, sodnik Čuk, ne razume več, kakor vaš črni maček?“

Zatoženec: „Ne, tega nisem rekel. Rekel sem samo, da moj črni maček več razume, kakor sodnik Čuk in pri tem ostanem. Kar se namreč tiče miši, ne more se gospod meriti z mojim mačkom“.

Razne stvari.

(Imenovanje.) Nj. ekselencija mil. knez nadškof, dr. Eder, imenovali so za upravitelja naše škofije mil. g. prelata Fr. Kosarja

ter je sedaj v njih rokah vsa višja cerkvena oblast lavantinske škofije.

(Stolni kapitol) lav. škofije je izvolil za oskrbnika knezoškofijskih posestev mil. g. dr. J. Križaniča, mil. g. L. Hrga pa za izvršitelja oporoke ranjcega knezoškofa.

(Zadušnice) za ranjeim mil. knezoškofom so imeli v kn. šk. dijaškem semenišči mil. g. Fr. Kosar, upravitelj lav. škofije, v ponedeljek, v stolni cerkvi v torek in v sredo pri čč. šolskih sestrah v Mariboru.

(Birna.) Mil. knezoškof Celovski, dr. J. Kahn, pridejo v nedeljo, dne 7. julija v Maribor ter bodo v stolni cerkvi delili zakrament sv. birme. Tudi mešniško posvečevanje vrši se v dnevih, ki smo jih že naznanili.

(Obiskovanje.) Nj. ekselencija o. kr. namestnik štajarski, Guido baron Kübeck je dne 21. in 22. junija v Ptuji nadzoroval in pregledoval šole in urade ter je vzprejemal uradnike.

(O ranjcem mil. knezoškofu) se nam iz Središča piše: Ko so mil. knezoškofu zadnjem birmovanju tukaj bili, predstavila se jim je med drugimi tudi deputacija krajn. šolsk. sveta in ko je načelnik h koncu svojega nagovora željo izrazil, da bi mil. knezoškof k prih. birmovanju za 6 let spet tako zdravi in krepki, kakor so zdaj bili, prišli, odgovorili so mil. knezoškof prijazno in nekako smehljaje: „Kaj pa misliti? Zdaj sem petokrat že tukaj, to je zadosti, šestokrat menda ne bom več prišel, jaz sem že star.“ Kdo bi bil pri teh besedah mislil, da ravno pet tednov potem bodo mil. knezoškof že na mrtvaškem odru?

(Šolski sklep.) Minister za uk in bogočastje je odločil, naj se letos sklenejo srednje šole in njim podobne že v soboto, dne 13. jul.

(Kmetijstvo.) O. kr. kmetijska družba v Gradci je privolila v to, da se napravi v Šmarji pri Jelšah nova podružnica te jako imenitne družbe. Mi jej želimo obilo uspeha.

(Nevarno kopanje.) Pri kopanju je vtonil dne 20. julija 10 let stari J. Korent, pastir v Gornji Ložnici pri Žalci in v Rogoznici pri Ptuji 11letna Neža Pfeifer. Nič ni dobro, če se pusti otrokom, da gredó v vodo, ne da je kdo starših blizo.

(Levičnik.) Večkrat vidimo človeka, kateremu služi leva roka bolje, kakor desna. Odkod kje to pride? Pravi se, da od tega, ker nosijo matere otroka rade na levi roki, otrok pa položi za to svojo desnico materi na ramo in z levico se lahko giblje po svoji volji. Naj tedaj mati spreminja nošenje!

(Požar.) Od Celja se nam poroča, da je v torek popoldne ob severni strani mesta huđa nevihta razsajala. Treščilo je v Petračevo kočo poleg Zorina v Lokrovcu, ter je do tal pogorela. Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!

(Za župana Središkega) izvoljen je g. Jurij Zadravec. Dosedanji župan Iv. Kočevar, kateri te časti ni hotel dalje prevzeti, bil je potem izvoljen za I. in g. Tomaž Sajnkovič za II. svetovalca. Kakor ta imena kažejo, je občinski zastop v vrlo narodnih rokah, ali to se ne more od tako narodnega trga tudi drugače pričakovati.

(Iz Lancove vesi,) župnije sv. Vida pri Ptuj, toži se nam tamošnji župan, g. M. Kureš, da ne bere v njegovi občini nihče slov. reči, še celo tačas ne, če jim daš kaj zastonj v roke. Resnica, na čelu taki občini biti, to ni veselo.

(V Celjskem mestu) bile so o smrti knezoškofa zastave žalostinke razobešene najpoprej pri čč. šolskih sestrah, potem na farni cerkvi in na občinski hiši.

(Govorica.) V ponedeljek prišlo je veliko ljudi v Celje, ker se je bila govorica, posebno proti Šmarijam, raztrosila, da bodo pok. knezoškofa truplo pri sv. Maksimilijanu v Celji pokopali. Ta vest se je tudi po mestu pripovedovala.

(Občinski zdravnik.) Dež. odbor v Gradci je imenoval g. dr. Fr. Žižeka, doslej zdravnika v Ormoži, za obč. zdravnika v Vojniku.

(Trtna uš.) V vinogradu blizo Maribora, ki spada k posestvu vinorejske šole, so zasledili trtno uš in bodo dotični kos vinograda iztrebili. Ali pa bodo s tem že tudi konec trtne uši? Oj te vinorejske šole!

(Posojilnica v Mariboru) je imela v prvem semestru leta 1889 denarnega prometa 388.714 fl. 90 kr. Stanje posojil koncem meseca junija 1889 je 413.702 fl. 35 kr., stanje naloženega denarja pri drugih zavodih meseca junija 1889 107.666 fl. 87 kr., gotovina 8910 fl. 81 kr., stanje deležev 37.380 fl., stanje hranilnih vlog 455.839 fl. 67 kr., stanje rezervnega fonda 20.359 fl. 90 kr. Toraj obstoji celo upr. premoženje tega zavoda koncem junija 1889 v 513.579 fl. 57 kr.

(Slovensko uradovanje) je sklenila občina Bišečki vrh v seji dne 30. maja t. l. Seje so se udeležili vsi odborniki in predlog bil je enoglasno sprejet. V Gočevi se že več pripravljajo, pa še niso počeli. Kaj pa bo nov župan v Trnovcih počel, to še nam ni znano.

(„Vijolice“.) Tako je ime zbirki pesmi, ki jih je zložila g. Lujiza Pesjakova ter jih je izdala tiskarna J. M. Milica v Ljubljani. Lična knjižica se priporoča izobraženi mladini slovenski.

(Izpred porotne sodnije.) Pri porotni sodbi v Celji so obsodili tri žene iz Šoštanjskega okraja. Vse so bile svojim možem dale mišnice ter so jih tako spravile iz sveta. Liza Lahovnik pride na vislice, Mica Mravljak v

ječo za žive dni in Lena Štefek za deset let. To so vam grozovite ženske!

(Praznik.) Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Veliko Pirešico bode god svetih slovanskih apostolov v petek s posebno slovesno Božjo službo v Gališki farni cerkvi praznovala.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Jože Osterc, kaplan pri sv. Tomaži tik Velike nedelje, pride za kaplana v Cirkovice; na njegovo mesto pa gre novomašnik č. g. Fr. Moravec. Novomašnik č. g. Anton Medved pride za II. kaplana v Šoštanj, č. g. Ivan Vreže pa v Šmartin pri Slov. Gradci. Umrl je č. g. Jože Hernah, duhovnik v pokoji, dne 29. junija v Remšniku v 47. letu svoje dobe.

Loterijne številke:

V Trstu 28. junija 1889: 60, 42, 62, 40, 85
V Lincu „ „ 54, 53, 13, 2, 36

Otvorjenje gostilne!

Uljudno naznanjam velespoštovanemu občinstvu, da sem gostilno

„zur Mehlgrube“ prevzel in otvoril.

Točim Reininghauser-jevo marcno pivo, kakor tudi naravna vina prve vrste in izvrstno tirolsko vino.

Tudi imam izvrstno kuhinjo in se dobijo ob vsaki uri tople in mrzle jedi; postrežba je točna in solidna.

Prosim za obilno obiskanje.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Streiter,

1-2

gostilničar.

Prodaja vina.

Na graščini Poredje pri sv. Petru na Hrvatskem (1/2 ure od Rogateca na Štajarskem) vršila se bo dne **13. julija 1889** ob 11. uri dopoldne prostovoljna dražba dobrega po ceni vina, 350 veder letnika 1887, 1888 brez posode proti takojšnji plači in odvažanju v osmih dneh.

Prostovoljno se prodaja

restavracija „zum Hüttenmann“, katera je pri Graški ulici v Gaberji blizu Celja poleg tovarne hšt. 14 z gospodarskim poslopijem in njivami pod ugodnimi pogoji. Več pové gospod **Andrej Perc** v Gaberji hšt. 7. 1-3

Matevž Tušek

v Konjicah

priporoča svojo izbrano in bogato zalogo steklenih plošč, ogledal, podob svetnikov razne velikosti in vrednosti, pozlačenih in drugih okvirjev, kakor tudi lesa za mnogovrstne okvirje.

1-3

Gosp. G. PICCOLI-ju,
tekmarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem,
dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so vživali esenco z najboljšim vspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malih urah umreti; toda komaj je zavžila nekaj kapljic esence, pa je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem
6-12 Jurij König, župnik.

Lepi spomin za sv. birmo!

Se dobi v tiskarni sv. Cirila v
Mariboru

„Duhovni vrtec“

ali

„Molitvenik“

za katoliško mladež s podnkom za sv. birmo.

Vezan v črnem usnju z zlatim obrezkom brez kopče	gld. —.85
Vezan v črnem usnju z zlatim obrezkom s kopčo	— .95
Vezan v chagrin s tesnim okvirom in s križem	1.70
Vezan v chagrin z okvirom iz nikeljna	1.80

Posamezni iztisi po pošti 10 kr. več.

„Poduk za sv. birmo“

Cena 10 kr.

Priporočba!

Najfinjše in najnovejše sladkarije, torte, navadne, kakor zvišene, Maribor-borski za vino zelo izvrstni konfekt, raznovrstni suhar (cvibak), razne sadne soke in v glažih kuhano sadje priporoča

Janez Pelikan,
konditor v Mariboru,
spodnja gosposka ulica. 3-12

Pravo francozko žganje (cognac).

Kaj je pravo francozko žganje?

Iz francozkega in južnoštajerskega jakega močnega brdskega vina izpriljen alkohol, pod imenom „cognac“ zdravniški priznana dietično, duh in telo oživajoče slastno in zdravilno sredstvo. Kaj se dobi navadno mesto takega zdravila? Navadno žesto s soljo pomešano, ktere upliv na telo je, če ne škodljiv, jednak ničel. Če vsa uporabljena sredstva proti ischias, revmatizmu, živčanim boleznim, izpadu las, protinu, trganju v udih, ohromenju, ranam vsake vrste, boleznim v glavi in zobeh i t. d. nič ne pomagajo, naj še pokusi vsaki boleznik iz južnoštajerskega znamenitega Konjiškega, lastno pripravljene vina destilovano, na vse ove bolezni čudno delujoče, pravo francozko žganje vporabiti. Mala stekl. 60 kr., v. 1 gl. 20 z.

Stari cognac, posebn okrevajočim in na želodcu bolanim preporočljiv, 1 steklenica gl. 1.50, naroče 4 v. steklenice pošiljajo se franko brez daljnih stroškov.
BENEDIKT HERTL
veliki posestnik na grajščini Gollt pri Konjicah, Južnoštajerska.

Zaloga v Mariboru pri Alois Quandestu, Gosposke ulice.

Zaloga v Mariboru pri Alois Quandestu, Gosposke ulice.

Maribor
Gosposke ulice 3.
Prodajalnica papirja in vsakor-
vrstne sprave za pisanje in solo,
šolskih in molitvenih knjig
Naročajo se tudi lahko vsi močni listi avstrijski in 15
evanuj, ilustrirani časopisi.
Andrej Eduard Ferling,
poprej EDUARD FERLING.
Zaloga za tovarne, vsake vrste knjig za trgovce, knjige
slame, za kopije, papirnaté žaklje in zavitke, papir iz
posebno pisma za gratulacije, karton, svinčar
in katamor papir v krasnih barvah
po izvanredno nizki ceni.
Knjigovozarna.
Gosposke ulice 3
Maribor.